

V každé úloze můžete předpokládat, že pracujeme s jazykem predikátové logiky, ve kterém jsou všechny zmíněné řetězce symbolů sentencemi. **Pozorně čtěte závorky!**

Úloha 1 (10 bodů) Rozhodněte, zda platí následující důsledek.

$$\forall x(K(x) \Rightarrow Z(x)) \vdash \forall x(\exists y(K(y) \wedge O(x, y)) \Rightarrow \exists y(Z(y) \wedge O(x, y)))$$

(Koně jsou zvířata. Proto ocas koně je ocasem zvířete.)

Pokud důsledek platí, proveďte důkaz přirozenou dedukcí. Pokud ne, sestrojte interpretaci, která to ukazuje.

Řešení Logický důsledek platí. Předvedeme důkaz přirozenou dedukcí.

1.	$\forall x(K(x) \Rightarrow Z(x))$	P
2.	x_0	D
3.	$\exists y(K(y) \wedge O(x_0, y))$	P
4.	$y_0 : K(y_0) \wedge O(x_0, y_0)$	W
5.	$K(y_0)$	$e\wedge_1, 4$
6.	$K(y_0) \Rightarrow Z(y_0)$	$e\forall x, 1$
7.	$Z(y_0)$	$e\Rightarrow, 5, 6$
8.	$O(x_0, y_0)$	$e\wedge_2, 4$
9.	$Z(y_0) \wedge O(x_0, y_0)$	$i\wedge, 7, 8$
10.	$\exists y(Z(y) \wedge O(x_0, y))$	$i\exists y, 9$
11.	$\exists y(Z(y) \wedge O(x_0, y))$	$e\exists y, 3, 4-10$
12.	$\exists y(K(y) \wedge O(x_0, y)) \Rightarrow \exists y(Z(y) \wedge O(x_0, y))$	$i\Rightarrow, 3-11$
13.	$\forall x(\exists y(K(y) \wedge O(x, y)) \Rightarrow \exists y(Z(y) \wedge O(x, y)))$	$i\forall x, 2-12$

Úloha 2 (10 bodů) Rozhodněte, zda je následující množina sentencí splnitelná.

$$S = \{\forall x \exists y (R(x, y) \wedge P(y)), \exists z P(z), \forall x (P(x) \Rightarrow \forall y \neg R(y, x))\}$$

Pokud je množina S splnitelná, sestrojte její model. Pokud není splnitelná, odvoďte přirozenou dedukcí z S spor.

Řešení Množina S není splnitelná. Předvedeme odvození sporu přirozenou dedukcí.

1.	$\forall x \exists y (R(x, y) \wedge P(y))$	P
2.	$\exists z P(z)$	P
3.	$\forall x (P(x) \Rightarrow \forall y \neg R(y, x))$	P
4.	$z_0 : P(z_0)$	W
5.	$\exists y (R(z_0, y) \wedge P(y))$	e $\forall x$, 1
6.	$y_0 : R(z_0, y_0) \wedge P(y_0)$	W
7.	$P(y_0)$	e \wedge_2 , 6
8.	$P(y_0) \Rightarrow \forall y \neg R(y, y_0)$	e $\forall x$, 3
9.	$\forall y \neg R(y, y_0)$	e \Rightarrow , 7, 8
10.	$R(z_0, y_0)$	e \wedge_1 , 6
11.	$\neg R(z_0, y_0)$	e $\forall y$, 9
12.	\perp	e \neg , 10, 11
13.	\perp	e $\exists y$, 5, 6–12
14.	\perp	e $\exists z$, 2, 4–13

Úloha 3 (10 bodů) Rozhodněte, zda platí následující důsledek.

$$\exists x \exists y R(x, y), \exists x \forall y (x = y) \vdash \forall x \forall y R(x, y)$$

Pokud důsledek platí, proveďte důkaz přirozenou dedukcí. Pokud ne, sestrojte interpretaci, která to ukazuje.

Řešení Logický důsledek platí. Předvedeme důkaz přirozenou dedukcí.

1.	$\exists x \exists y R(x, y)$	P
2.	$\exists x \forall y (x = y)$	P
3.	x_0	D
4.	y_0	D
5.	$x_1 : \exists y R(x_1, y)$	W
6.	$y_1 : R(x_1, y_1)$	W
7.	$u : \forall y (u = y)$	W
8.	$u = x_1$	e $\forall y$, 7
9.	$x_1 = u$	sym=, 8
10.	$u = x_0$	e $\forall y$, 7
11.	$R(u, y_1)$	e=, 9, 6
12.	$R(x_0, y_1)$	e=, 10, 11
13.	$u = y_1$	e $\forall y$, 7
14.	$y_1 = u$	sym=, 13
15.	$u = y_0$	e $\forall y$, 7
16.	$R(x_0, u)$	e=, 14, 12
17.	$R(x_0, y_0)$	e=, 15, 16
18.	$R(x_0, y_0)$	e $\exists x$, 2, 7–17
19.	$R(x_0, y_0)$	e $\exists y$, 5, 6–18
20.	$R(x_0, y_0)$	e $\exists x$, 1, 5–19
21.	$\forall y R(x_0, y)$	i $\forall y$, 4–19
22.	$\forall x \forall y R(x, y)$	i $\forall x$, 3–21

Úloha 4 (10 bodů) Rozhodněte, zda je následující množina sentencí splnitelná.

$$M = \{\forall x S(x, x), \exists x((\forall y S(y, x)) \Rightarrow \forall z S(x, z))\}$$

Pokud je množina M splnitelná, sestrojte její model. Pokud není splnitelná, odvoďte přirozenou dedukcí z M spor.

Řešení Množina M je splnitelná. Jejím modelem je například interpretace \mathcal{I} , jejímž universem U je množina $\{u\}$, kde $\llbracket S \rrbracket = \{(u, u)\}$. (Ověřit, že sentence z množiny M jsou v interpretaci \mathcal{I} pravdivé, je snadné.)